

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 5C/304/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813205266
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813205266.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Ľubov Vargovou v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného Advokátskou kanceláriou ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, 811 07 Bratislava, IČO: 36 789 615 proti žalovanému: L. O., O.. X.X.XXXX, V. P. X, M., o zaplatenie 1.387,52 € s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 298,71 €, kapitalizovaný denný úrok z omeškania od 2.3.2011 do 15.5.2013 vo výške 59,36 €, spolu s 9,50% ročným úrokom z omeškania zo sumy 298,71 € od 16.5.2013 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.387,52 €, kapitalizovaného denného úroku z omeškania od zosplatnenia do podania návrhu v sume 298,55 € a úroku z omeškania vo výške 0,024% denne zo sumy 1.374,27 € od 16.5.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorá bola uzatvorená ako telefónna pôžička, kedy vybavenie úveru prebieha telefonicky prostredníctvom bezplatnej telefónnej linky s následnou písomnou komunikáciou. V zmysle vyššie uvedeného žalovaný kontaktoval zamestnancov žalobcu za účelom získania úveru, nadiktoval všetky potrebné osobné údaje a údaje o zamestnávateľovi, ktoré boli zapracované do úverovej zmluvy, ktorá mu bola spolu s úverovými zmluvnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, zaslaná na podpis a žalovaný ju následne podpísanú vrátil žalobcovi. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie peňažných prostriedkov v sume 1327,76 €, ktoré sa žalovaný zaviazal uhradiť v 48 mesačných splátkach po 55,20 €. Žalovaný bol v omeškaní s úhradou svojho záväzku tak ako je uvedené v splátkovom kalendári, z ktorého vyplýva aj prehľad jednotlivých platieb. Listom zo dňa 14.2.2011 bol žalovaný vyzvaný k splateniu zostatku úveru v sume 1387,52 € v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Ďalej definoval spotrebiteľský úver a zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo jej časti dlhšieho ako 7 dní bol žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu, pokiaľ ide o úrok z omeškania, tak tento požaduje vo výške 0,024% denne. Vzhľadom na uvedené eviduje voči žalovanému dlh vo výške - istina plus zosplatnená istina v sume 1067,05 €, úrok z uvedenej istiny do času zosplatnenia v sume 169,63 €, úrok zo zosplatnenej istiny v sume 124,93 €, zmluvnú pokutu v sume 13,25 € eur a úrok z omeškania od zosplatnenia do dňa podania žaloby v sume 298,55 €.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami a to úverovou zmluvou čl. 4, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., čl. 5-6, splátkovým kalendárom čl. 7-8, výzvou k úhrade čl. 9, vyjadrením žalobcu čl. 20-22, výsluchom žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca v písomnom podaní doručenom súdu dňa 11.2.2014 zobral návrh v časti o zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 25,43 € späť, preto súd uznesením zo dňa 30.4.2014 konanie v časti žalobcom predloženého späťvzatia zastavil.

V zmysle žalobcom predloženej špecifikácie jeho návrhom uplatnený nárok predstavuje:

1. istina - dlžná suma úveru bez úrokov do času zosplatenia vo výške 148,91 € vypočítaná ako súčet jednotlivých čiastkových súm zo splátok určených podielom na uhradenie istiny, ktoré však neboli uhradené (súčet súm, ktoré boli vyrubené a mali byť uhradené vo výške 409,62 € mínus uhradená časť vo výške 260,71 €);

2. zosplatená istina - t.j. dlžná suma úveru bez úrokov z úveru, ktorú mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru v sume 918,14 € vypočítaná ako rozdiel celkového úveru a súčtu čiastkových sú pripadajúcich na istinu, ktoré boli vyrubené a mali byť uhradené, teda 918,14 € mínus 0 sa rovná 918,14 €;

3. úrok z vyššie uvedenej dlžnej sumy úveru do času zosplatenia vo výške 169,63 € (rozdiel medzi úrokom z úveru vyrubeným do zosplatenia úveru 864,54 € a úrokom z úveru zaplateným zo strany žalovaného 694,91 €);

4. úrok, ktorý mal žalovaný uhradiť v prípade riadneho platenia úveru v sume 124,93 € titulom tzv. ušlého úroku uplatňovaného v zmysle § 6 hlavy 7. ÚP, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach. Výška celkového úroku z úveru sa vypočíta ako rozdiel súčinu mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru:; t. j. výška mesačnej splátky 55,20 €, mínus poistné 2,11 € sa rovná 53,02 € krát 48 splátok, t. j. 2548,32 € mínus výška úveru 1327,76 € sa rovná 1220,56 € - súčet vyrubeného úroku z úveru do zosplatenia vo výške 864,54 € a ušlého úroku z úveru 124,93 € sa rovná úrok spolu 989,47 €, teda žalobca si mohol uplatňovať úrok z úveru vyšší ako si uplatňuje,

5. poistné vo výške 12,66 € - bod 49 úverovej zmluvy

6. zmluvná pokuta v celkovej výške 13,25 € - vyrubená v zmysle ust. §3 Hlavy 14 ÚP.

7. kapitalizovaný úrok z omeškania od 15. dňa nasledujúceho po zosplatení, t. j. od 2.3.2011 do podania návrhu vo výške 273,12 €

8. úrok z omeškania vo výške 0,024% denne zo sumy 1374,27 € od 16.5.2013 do zaplatenia

Medzi žalobcom a žalovaným ako klientom prijatím návrhu došlo dňa 11.12.2008 k uzavretiu úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý typ úveru XXTXXPXX vo výške 40.000,-Sk, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 1663 Sk a to v 48 mesačných splátkach, pri celkových nákladoch spotrebiteľa 36.752 Sk.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „Úverové podmienky“) a žalovaný podpisom potvrdil, že je s nimi oboznámený, že sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, že ich považuje za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Podľa hlavy 1 § 1, § 2 Úverových podmienok tieto úverové podmienky sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy uzatváraanej medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej len „klient“), ktorej znenie je uvedené na prednej strane tejto listiny. Úverové podmienky vymedzujú a zakotvujú práva a povinnosti medzi spoločnosťou a klientom, ktorému spoločnosť poskytuje úver na základe úverovej zmluvy.

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver, pričom po poskytnutí úveru sa stáva spoločnosť veriteľom z úverovej zmluvy a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 3 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa hlavy 5 § 1 Úverových podmienok klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v úverovej zmluve. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, úroky, poplatok za vedenie úverového účtu a príp. úhrada za poistenie, ktoré je klient povinný platiť (ďalej iba splátka). Výška úroku sa zistí ako rozdiel súčinu výšky mesačnej splátky zníženej o výšku poplatku za vedenie úverového účtu a v prípade poistenia o výšku úhrady za poistenie a počtu splátok a výšky poskytnutého úveru.

Podľa hlavy 6 § 6 Úverových podmienok, v prípade ak je dôsledkom porušenia povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.

Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaný uhradil celkom 18 splátok, poslednú dňa 1.8.2010 a dňa 14.2.2011 došlo k zosplatneniu úveru. V rámci jednotlivých splátok bola žalovaným uhrádzaná časť dlžnej istiny a úroku.

Listom zo dňa 14.2.2011 označeným ako splatenie celého úveru s výzvou k úhrade žalobca žalovanému oznámil, že z dôvodu, že riadne a včas nespláca úver, spoločnosť si uplatňuje svoje právo na splatenie celého čerpaného úveru s tým, že dlžná čiastka činí 1387,52 € a vyzval ho na splatenie do 15 dní odo dňa spísania tohto listu.

Žalovaný uviedol, že zmluvu uzatvoril, keď bol v nepriaznivej situácii, kedy sa obrátil na žalobcu, nakoľko banky mu neboli ochotné požičať finančné prostriedky. Nesúhlasí, aby dlžná suma predstavovala sumu 1387,52 €, nakoľko platil riadne a pravidelne a zostávajúca suma sa nemôže rovnať sume, ktorú od neho žalobca požaduje.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v

neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka⁹⁾ alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z. z. rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej dohody (§ 4 ods. 5 zák. o ochrane spotrebiteľa).

U iných praktík ako sú taxatívne uvedené v prílohe č. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa je pre záver o nekalosti dôležitá existencia nižšie uvedených aspektov.

Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov (§ 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa).

Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm. u) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa sa rozumie využitie obchodnej praktiky na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil (§ 2 písm. r) zákona o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

V zmysle § 2 písm. a), b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Ako vyplýva z § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa ods. 2, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere (ods. 4).

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ďalej súd zistil, že podľa Úverových podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka.

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodno-právnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodno-právny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorit oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárna nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho,

že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 11.12.2008 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému s dojednaním výšky úveru, mesačnej splátky a konečnej výšky úveru. Žalovanému boli následne finančné prostriedky žalobcom poskytnuté, tak ako je to zrejmé z predloženého splátkového kalendára.

Súd mal ďalej za preukázané, že žalovanému bol poskytnutý úver v sume 1.327,76 €, pričom z predloženého výpisu z úverového účtu je zrejmé, že žalovaný uhradil žalobcovi celkovo sumu 1.029,05 €.

Predmetná úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi, z titulu ktorej si žalobca uplatňuje svoje právo na zaplatenie žalovanej sumy, neobsahuje žiadne údaje o výške uplatneného úroku zo spotrebiteľského úveru. Podľa § 4 ods. 4 vyššie cit. zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedené. Predmetná úverová zmluva úvere uzavretá medzi účastníkmi konania neobsahuje údaj o úrokoch, teda neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 cit. zák. a to najmä údaje o výške úroku, preto sa uvedený spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Ustanovenie § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy je v súlade s čl. 8 smernice, ktorá umožňuje členským štátom prijať právnu úpravu nad rámec smernice a takéto ustanovenie pôsobí dostatočne sankčné a odradzujúco. Úroky popri údajoch o celkových nákladoch (RPMN) majú svoje opodstatnenie, pretože úroky vyjadrujú cenu hlavného predmetu plnenia.

Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Žalobca ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov. A to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný však túto možnosť nemal, keďže výška úroku a poplatkov nie je uvedená v zmluve o úvere (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 245/2010).

Žalobcovi tak vzniklo právo iba na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých žalovanému. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1327,76 € a žalovaný žalobcovi následne uhradil v splátkach celkovo sumu 1.029,05 €, pričom súd všetky žalovaným uhradené splátky započítal

na istinu. Žalobcovi tak vzniklo právo na zaplatenie sumy 298,71 € z titulu bezdôvodného obohatenia, preto súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie tejto sumy.

Žalobca si v rámci žalovanej sumy uplatnil aj nárok na poistné pod bodom 49 zmluvy Súbor poistenia A. K uvedenému súd uvádza, že poistenie tak ako bolo v predmetnej úverovej zmluve dojednané nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poistných zmluvách. Žalovaný ako klient označením uvedeného produktu mal súhlasiť s tým, aby bola poisťovníkom poistený, pričom dojednané poistné predstavovalo 3,98% z mesačnej splátky. Žalobca nijako súdu nepreukázal, či skutočne došlo k dojednaniu poistenia, keďže v zmysle zmluvy v prípade nesplnenia podmienok pre prijatie do poistenia bral žalovaný na vedomie, že nemôže byť poistený a pokiaľ k poisteniu pristúpil, poisťiteľ bol oprávnený odmietnuť plniť z uzatvoreného poistenia alebo odstúpiť od poistenia. Žalobca taktiež nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci vznik poistenia, prípadne doklad o jeho nevzniknutí. Uvedenie údajov o prijatí súboru poistenia tak ako bolo uvedené v bode 49 predmetnej zmluvy bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy žalobcom a za takého stavu možno potom s najväčšou pravdepodobnosťou predpokladať, že žalovaný sa pre poistenie nerozhodol po uzavretí úverovej zmluvy a prípadnom zvážení istého rizika, resp. vzniku poistnej udalosti, ale že prijatie už vopred naformulovaného poistenia bolo jednou z podmienok uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Takto žalovanému vznikla povinnosť platiť v rámci príslušnej dojednanej splátky aj časť predstavujúcu poistenie. S poukazom na uvedené súd nárok v časti uplatneného poistenia zamietol.

Žalobca si tiež uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 13,50 €. Samotný nárok na zmluvné pokuty podľa hlavy 15 § 3, 4 Úverových podmienok súd považoval za neopodstatnený. Dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške 8% z každej omeškanej splátky alebo jej časti, s ktorej úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 7 dní spolu so zmluvnou pokutou vo výške 5% z úveru, s ktorého vrátením je klient v omeškaní v prípade omeškania s úhradou splátky úveru, či jej časti dlhšie ako 6 mesiacov súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto absolútne neplatnú s poukazom na § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení aktuálnom ku dňu uzavretia zmluvy a neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp. zn. 3Co 3/2011.

V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania, zmluvná pokuta, náhrada škody. Tiež lehota splatnosti zmluvnej pokuty je veľmi krátka, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa, preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania od zosplatnenia úveru t. j. 2.3.2011 do dňa podania návrhu 15.5.2013, pri výške úroku z 9% ročne, ktorá výška je v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., keďže sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú, avšak z priznanej istiny 298,71 €, čo predstavuje sumu 59,36 €.

Nakoľko sa žalovaný dostal s plnením peňažnej sumy do omeškania, súd zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9,50% ročne, ktorá výška je v súlade s ust. § 517 OZ v spojení s nar. vlády č. 87/1995 Z. z., z priznanej istiny v sume 298,71 € a úroku z úveru v sume 59,36 € od 16.5.2013.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 298,71 € a sumy 59,36 € predstavujúcej kapitalizovaný úrok z omeškania tak ako je vyššie špecifikované ako aj úroku z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 298,71 € od 16.5.2013 do zaplatenia a čo do zvyšku žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP, podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov

nemá právo na náhradu trov konania. V prejednávanej veci súd nepriznal právo na náhradu trov konania žalovanému, lebo žalobca v konaní uplatňoval 1.686,07 € a bol úspešný do výšky 358,07 €, čo predstavuje úspech žalobcu 20% a žalovaného 80%. Po odrátaní úspechu žalobcu od úspechu žalovaného, vznikol žalovanému nárok na priznanie trov konania vo výške 60%. Nakoľko žalovaný si trovy konania neuplatnil, ani zo spisu žalovanému žiadne trovy konania nevyplývali, súd mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu (§ 204 ods.1 OSP).

Podľa ust. §-u 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. §-u 205 ods. 2 OSP, Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. §-u 205 ods. 3 OSP, Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa ust. §-u 251 ods. 1 OSP, Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.